Dosarul nr. 2r2898/23 (dosar electronic 2-23078380-02-2r-17082023)
Judecătoria Chișinău, judecător Andrei Ojoga

D E C I Z I E

mun. Chișinău 10 octombrie 2023

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componenta:
Președintele ședinței, judecător Viorica Mihaila
Judecătorii Angela Braga și Vitalie Cotorobai

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Istrate Sergiu, în interesele reclamantului Hadîrca Mihail, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 iulie 2023 de restituire a cererii de chemare în judecată, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Hadîrca Mihail către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității, -

c o n s t a t ă :

La 30 mai 2023 reclamantul Hadîrca Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 5 iunie 2023, s-a dispus a nu da curs cererii de chemare în judecată, potențialului reclamant fiindu-i acordat un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheiere, pentru lichidarea neajunsurilor și anume :certificarea în modul prevăzut de lege a copiilor înscrisurilor anexate la exemplarele cererii de chemare în judecată destinate instanței de judecată și potențialei părți pârâte, cu indicarea numelui, prenumelui și aplicarea semnăturii olografice (inclusiv verso, după caz); prezentarea împuternicirilor lui Igor Hadîrca ce îi acordă dreptul de a achita taxa de stat din numele lui Mihail Hadîrca. Totodată, s-a explicat, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu se va considera depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 iulie 2023, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de Hadîrca Mihail către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat în termenul

acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 16 martie 2023 avocatul Istrate Sergiu, în numele și interesele reclamantului Hadîrca Mihail, acționând în temeiul mandatului avocațional nr. ***** din 27 iunie 2023, a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia cu restituirea pricinii la examinare în fond.

În motivarea recursului declarat reprezentantul recurentului a invocat, că reclamantul Hadîrca Mihail suferă de boala parkinson, care provoacă dificultăți serioase la deplasare, comunicare şi semnarea documentelor, motiv pentru care, copiile înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată (nu şi cererea de chemare în judecată, care a fost semnată în mod olograf), au fost certificare de reclamant prin semnătura facsimilă.

În acest context, susține reprezentantul părții că din acest motiv taxa de stat în sumă de 25000 lei, a fost achitată în numele reclamantului Hadîrca Mihail, de către Hadîrca Igor, care este feciorul reclamantului.

Subsidiar a menționat, că în bonul taxei de stat din 29 mai 2023, anexat de reclamant la cererea de chemare în judecată, în calitate de plătitor este indicat Hadîrcă Mihail, taxa efectiv fiind achitată de Hadîrca Igor.

Consideră, că odată ce plata taxei de stat în numele reclamantului Hadîrcă Mihail, de către Hadîrca Igor, a fost acceptată de instituţia bancară şi decontată la contul corespunzător al trezoreriei de stat, este lesne de înţeles că, împuternicirile lui Hadîrca Igor au rezultat din împrejurările în care acesta a acţionat, fiind confirmate de bancă prin acţiunile sale concludente şi au fost exercitate de Hadîrca Igor în afara raportului juridic procesual - civil, care la acel moment (până la depunerea cererii de chemare în judecată în cancelaria instanţei) încă nu a apărut.

În aceste condiţii, consideră partea recurentă, că prin obligarea reclamantului să certifice înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată prin indicarea numelui, prenumelui şi prin aplicarea semnăturii olografe şi să prezinte împuternicirile lui Hadîrca Igor, care îi acordă dreptul de a achita taxa de stat din numele lui Hadîrca Mihail, instanța de fond și-a depășit atribuţiile prevăzute de Codul de procedură civilă, a instituit reclamantului obligaţii neprevăzute de lege, ceea ce este inadmisibil.

Suplimentar a menționat, că prin cererea din 28 iunie 2023 reprezentantul reclamantului a solicitat anexarea la dosar a copiilor înscrisurilor ataşate la cererea de chemare în judecată, care au fost certificate prin aplicarea ştampilei originale a avocatului Istrate Sergiu, pe amprenta căreia se conţin datele de identificare a avocatului (Uniunea Avocaţilor, numele avocatului, seria şi numărul licenţei de avocat), ştampilei care confirmă că copia corespunde cu originalul şi semnătura

facsimilă a subsemnatului.

În acest sens, consideră greșite raţionamentele judecătorului potrivit cărora a conchis că facsimilul semnăturii subsemnatului de pe copiile înscrisurilor anexate putea fi folosit de altcineva, în timp ce alăturat semnăturii facsimile a fost aplicată ştampila originală a avocatului. Relevă, că răspunderea pentru conformitatea înscrisurilor originalului acestora, a fost asumată de avocatul Istrate Sergiu în temeiul Legii cu privire la avocatură și Statutul profesiei de avocat.

Partea intimată, Călugăreanu Marcela, fiind informată despre examinarea recursului nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, motivele invocate de parte în susținerea acestuia în coroborare cu legislația pertinentă și aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, iar pricina remisă la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile din data comunicării.

După cum a fost indicat anterior, încheierea recurată, a fost emisă la 4 iulie 2023, iar recursul a fost depus la data de 26 iulie 2023. Cu toate acestea, Colegiul atestă recursul ca fiind declarat în termen, deoarece actul judiciar a fost comunicat părții la data de 12 iulie 2023. Astfel, Colegiul constată depunerea recursului în a 14-a zi din data comunicării actului judecătoresc contestat, respectiv, în interiorul termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Cadrul legal pertinent aplicabil raportului juridic litigios.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod și de alte Legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Totodată, în corespundere cu prevederile art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, încheierea judecătorească privind restituirea cererii de chemare în judecată se supune recursului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet de 3 judecători, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform prevederilor art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art. art. 166 şi 167 alin. (1) lit. lit. a), b), c) şi e) Cod de procedură civilă, judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Potrivit alin. (2) din același articol, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 167 alin. (1) lit. a[1]) Cod de procedură civilă la cererea de chemare în judecată se anexează copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică.

Situația de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanție de recurs.

Potrivit materialelor pricinii Colegiul relevă, că la 30 mai 2023 reclamantul Hadîrca Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 5 iunie 2023, s-a dispus a nu da curs cererii de chemare în judecată, potențialului reclamant fiindu-i acordat un termen de 5 zile din momentul primirii copiei de pe încheiere, pentru lichidarea neajunsurilor și anume :certificarea în modul prevăzut de lege a copiilor înscrisurilor anexate la exemplarele cererii de chemare în judecată destinate instanței de judecată și potențialei părți pârâte, cu indicarea numelui, prenumelui și aplicarea semnăturii olografice (inclusiv verso, după caz); prezentarea împuternicirilor lui Hadîrca Igor ce îi acordă dreptul de a achita taxa de stat din numele lui Mihail Hadîrca. Totodată, s-a explicat, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de chemare în judecată nu se va considera depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 iulie 2023, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de Hadîrca Mihail către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat în termenul acordat de instanță neajunsurile indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 16 martie 2023 avocatul Istrate Sergiu, în numele și interesele reclamantului Hadîrca Mihail, acționând în temeiul mandatului avocațional nr. ***** din 27 iunie 2023, a contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea integrală a acesteia cu restituirea pricinii la

examinare în fond.

Colegiul, analizând materialele pricinii și coroborând starea de fapt constatată cu cadrul legal aplicabil speței concluzionează despre temeinicia recursului și incorectitudinea soluției date de instanța de fond. Or, instanța de fond a emis încheierea, prin care nu a dat curs cererii și, ulterior, din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate a dispus restituirea acțiunii în baza art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

În acest context, Completul notează prevederile art. 8 alin. (4) și alin. (5) din Legea 1260 cu privire la avocatură, în care se indică, că în procedura de acordare a asistenței juridice, avocatul poate adeveri copii şi extrase din acte şi poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenţei juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acţiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini. Acţiunile specificate la alin. (4) se certifică prin semnătura şi ştampila avocatului, în cazul în care dispune de aceasta, cu indicarea datei şi menționarea corespunderii cu originalul.

De asemenea, Colegiul relevă că potrivit art. 10 alin. (5) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, avocatul are dreptul să deţină ştampilă personală. Conform art. 31 alin.(3) din legea numită, Biroul asociat de avocaţi dispune de conturi în bancă şi are dreptul să deţină ştampilă. Astfel, Colegiul conchide că atât avocatul cât și Biroul asociat de avocați au dreptul de a deține ștampilă, deținerea ștampilei nefiind obligatorie.

Totodată Colegiul, reține că potrivit art. 8 alin. (4) și alin. (5) din Legea 1260 cu privire la avocatură, la certificarea copiilor, avocatul va aplica ștampila, iar potrivit art. 167 alin. (1) lit. a) la cererea de chemare în judecată se anexează copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pârâți şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Astfel, Colegiul atestă că normele indicate sunt contradictorii, iar această situație incertă a fost generată de faptul că prin Legea nr. 160 din 7 iulie 2016 cu privire la modificarea unor acte legislative a fost modificată Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și, anume, deținerea ștampilei devenind un drept și nu o obligație a avocatului. De asemenea, conform prevederilor art. 2 alin. (2) Cod de procedură civilă, în caz de discordanţă între normele prezentului cod şi cele ale unei alte legi organice, se aplică reglementările legii adoptate ulterior.

Astfel, din prevederile normelor indicate Colegiul ajunge la concluzia că în speță sunt aplicabile prevederile actelor legale adoptate/modificate ulterior, care nu mai obligă avocații de a aplica ștampila pe actele întocmite.

În acest context Completul accentuează faptul, că copiile anexate la acțiune au fost autentificate prin semnătura avocatului Sergiu Istrate, în interesele reclamantului Hadîrca Mihail și acesta poartă răspunderea despre veridicitatea datelor conținute de aceste acte în copii, prin semnătura aplicată de veridicitatea actelor prezentate în copie.

În atare împrejurări Colegiul atestă ca fiind una greșită și contrară stării de fapt constatate concluzia instanței de fond, privind neînlăturarea neajunsurilor de reclamant. Or, reprezentantul reclamantului a aplicat pe copiile anexate la acțiune toate elementele necesare și cerute de lege.

În atare circumstanțe, Colegiul nu are o altă opțiune legală, decât a admite recursul și a remite cauza la rejudecare în prima instanță.

La capitolul numit Colegiul relevă că, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale RM. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

Ca consecință, restituirea cererii de chemare în judecată cu încălcarea normelor procedurale aplicabile, situație ce are ca efect neexaminarea pricinii în fond, încalcă drepturile reclamantului/recurent la un proces echitabil, de examinare în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege, fapt care poate avea ca consecință încălcarea art. 6§1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, conform căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi

imparţială, instituită de Lege.

În final Colegiul concluzionează, că deoarece instanța de fond a dispus restituirea cererii de chemare în judecată, prin care se solicită încasarea datoriei pentru consumul energiei termice, cu abateri de la cadrul legal pertinent și aplicabil, situația numită servește motiv pentru casarea încheierii atacate, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, la etapa de soluționare a chestiunii de punere pe rol a cererii de chemare în judecată.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Istrate Sergiu, în numele și interesele reclamantului Hadîrca Mihail.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 4 iulie 2023 de restituire a cererii de chemare în judecată, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Hadîrca Mihail către Călugăreanu Marcela privind încasarea datoriei și penalității și remite pricina la rejudecare în aceiași instanță - Judecătoria Chișinău /sediul Centru/, în același complet de judecată, la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol și acceptare pentru examinare a cererii de chemare în judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței **Viorica Mihaila**
Judecător

Judecătorii **Angela Braga**

Vitalie Cotorobai